

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius,
tel. (8-5) 266 3661, faks. (8-5) 266 3663, el. p. info@am.lt, http://www.am.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Lietuvos miško ir miško pramonės darbuotojų
profesinių sąjungų federacijai
info@lmpf.lt

2017-04-24

Nr. (12-3)-28-3078

į 2017-03-22

Nr. 75

DĖL REIKALAVIMŲ IŠKĖLIMO

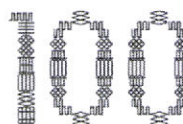
Aplinkos ministerija (toliau – ministerija) susipažino su Lietuvos miško ir miško pramonės darbuotojų profesinių sąjungų federacijos (toliau – LMPF) 2017 m. kovo 22 d. raštu Nr. 75 „Dėl reikalavimų iškėlimo“ ir teikia atsakymus į jame pateiktus klausimus.

Kaip informavome ministerijos 2017 m. kovo 23 d. rašte Nr. (12-3)-08-2261 „Dėl atviro VĮ Miškų urėdijų kreipimosi dėl valstybinių miškų valdymo reformos“, valstybinių miškų valdymo sistemos pertvarka (toliau – pertvarka) atliekama įvertinus mokslininkų, analizavusių valstybinio miškų ūkio valdymo tobulinimo klausimus, pateiktus pasiūlymus, remiantis kitų Europos Sąjungos valstybių (Švedijos, Suomijos, Austrijos, Čekijos, Latvijos ir kt.) gerąja patirtimi bei EBPO rekomendacijomis. Dar kartą pabrėžtina, kad 2016 m. Generalinėje miškų urėdijoje sudaryta miškų urėdijų veiklos optimizavimo komisija, kurią sudarė mokslininkai, VĮ miškų urėdijų atstovai, profesinių sąjungų atstovė ir kiti miškininkai, konstatavo, kad tam tikra struktūrinė valstybinių miškų ūkio sektoriaus pertvarka yra būtina, ir pasiūlė kriterijus, kuriais remiantis turėtų būti stambinamos miškų urėdijos. Dėl valstybinių miškų valdymo pertvarkos buvo tartasi ir organizuoti susitikimai – diskusijos su visomis miškininkų bendruomenės grupėmis – VĮ miškų urėdijų atstovais, vyriausiųjų miškininkų, girininkų, Lietuvos miškų mokslo institucijų, profesinių sąjungų federacijos atstovais.

Akcentuotina, kad pertvarka jungia tris svarbius aspektus: ekonominį, socialinį ir gamtosauginį. Norima padidinti miškų finansinę grąžą valstybei, taip pat ekologinę ir socialinę miškų vertę, racionaliai ir tausiai naudoti šį didžiulį gamtos turta, o miškininkams, nuo kurių priklauso miško ekologinė vertė, garantuoti orų ir konkurencingą atlygį už kvalifikuotą darbą.

Siūlomi valstybinių miškų valdymo pokyčiai pertvarkys dabartinę valdymo hierarchiją, suformuos aišką ir vadybos požiūriu efektyvią valdymo sistemą (centrinė administracija – miškų urėdija (regioninis padalinys) – girininkija), maksimaliai išsaugos visus tiesiogiai miške dirbančius specialistus ir miško darbininkus bei optimizuos bendrąsias administracines funkcijas.

Pažymėtina, kad pertvarka yra ekonomiškai pagrįsta, nes centralizavus bendrąsias

Atkurtai
Lietuvai

administracines funkcijas, sumažinus regioninių miškų urėdijų skaičių, optimizavus nekilnojamojo turto bei miškų ūkio technikos naudojimo kaštus kasmet būtų sutaupoma po 10 mln. eurų įmonės lėšų ir iki 3 mln. eurų iš valstybės biudžeto. Šias lėšas bus galima panaudoti miškininkų atlyginimų didinimui ir miškų gamtosauginių funkcijų stiprinimui. Iš pradžių planuojama panaikinti atlyginimų dydžių skirtumus tarp tas pačias funkcijas vykdančių specialistų, o vėliau didinti miške uždirbančių specialistų atlyginimus.

Darbo kodeksas numato, kad įmonės reorganizavimas negali tapti priežastimi nutraukti su darbuotojais darbo santykius. Vykdamas pertvarką, VĮ miškų urėdijose bus užtikrintas darbo santykių stabilumas, laikomasi darbuotojų darbo, ekonominių bei socialinių teisių. Reorganizuojamų VĮ miškų urėdijų darbuotojams darbo sutartyse bus įforminamas darbo santykių tęstinumas, išsaugotas nepertraukiamasis darbo stažas bei kitos garantijos ir lengvatos, numatytos Darbo kodekse, t. y. darbo santykiai su darbuotojais tęsis po reorganizacijos veikiančioje VĮ „Lietuvos valstybiniai miškai“, kuriai pereis visų reorganizuotų valstybės įmonių teisės, pareigos ir turtas.

VĮ „Lietuvos valstybiniai miškai“, perėmusioje reorganizuojamų VĮ miškų urėdijų, kaip darbdavių teises ir pareigas, planuojami funkciniai ir struktūriniai pertvarkymai, dėl kurių keisis vykdomos funkcijos ir/ar jų apimtis. Darbo kodekso nustatyta tvarka ir pagrindais planuojamas mažinti bendrąsias administracines funkcijas vykdančių darbuotojų skaičius, bet ne daugiau kaip keturiais šimtais. Atleidžiamiems darbuotojams bus sudaromos sąlygos persikvalifikuoti, organizuotos konsultacijos dėl karjeros galimybių, atlikti kompetencijos vertinimai bei parengta jų integracijos į darbo rinką programa.

Akcentuotina, kad tik patvirtinus VĮ „Lietuvos valstybiniai miškai“ struktūrą, bus galima pateikti kiekvieno darbuotojo ir jo pareigybės perspektyvą, konkrečius galimų atleidimų skaičius ir jų išsidėstymą laike. Pažymėtina, kad galutinis sprendimas dėl VĮ „Lietuvos valstybiniai miškai“ struktūros, regioninių padalinių išsidėstymo, funkcijų bei joms atlikti reikalingo etatų sąrašo (ar jo sudarymo principų) bus priimtas po konsultacijų su socialiniais partneriais, tarp jų ir profesinėmis sąjungomis bei valstybinių miškų ūkio sistemoje dirbančių miškininkų bendruomene, todėl LMPF kviestina būti ypač aktyvi ir dalyvauti sprendžiant būsimos VĮ struktūros klausimus.

Planuojama, kad perėjimas prie galutinės valstybės įmonės „Lietuvos valstybiniai miškai“ struktūros su ne mažiau kaip 25-iais regioniniais padaliniais (miškų urėdijomis) įvyktų per 2018 metus. Jeigu po reorganizavimo veikiančioje VĮ dėl atitikties konkrečiai pareigybei keliamiems reikalavimams konkrečias pareigas galėtų eiti keli po reorganizavimo pasibaigiančių valstybės įmonių darbuotojai, svarbiausias vertinamasis kriterijus būtų darbuotojų profesionalumas. Šios sąvokos detalizavimas, kriterijų ir principų nustatymas bus priimtas po konsultacijų su socialiniais partneriais ir valstybinių miškų ūkio sistemoje dirbančių miškininkų bendruomene.

Darbo kodekse numatyta, jeigu įmonė ar įmonės dalis pereina iš vieno darbdavio, sudariusio įmonės kolektyvinę sutartį, kitam darbdaviui, šios sutarties nuostatos galioja ir naujam darbdaviui.

Savo rašte nurodote, kad visos VĮ miškų urėdijos su darbuotojais yra pasirašiusios įmonės kolektyvines sutartis. Siekiant teisinio aiškumo būsimos VĮ darbuotojams, įvertinus sudėtingą perimtų VĮ miškų urėdijų kolektyvinių sutarčių būsimą taikymą praktikoje, bei tai, kad 2017 m. liepos 1 d. įsigalios naujasis Darbo kodeksas ir keisis darbo santykių reguliavimas, manytina, kad tikslinga būtų pasirašyti naują įmonės kolektyvinę sutartį, kurios turinys priklausys nuo darbuotojų atstovų ir darbdavio derybų rezultatų.

Planuojama, kad VĮ „Lietuvos valstybiniai miškai“ veiks viena buhalterinė apskaitos sistema. Finansinius metus kiekviena VĮ miškų urėdija užbaigs su dabar naudojama buhalterine programa, o 2018 m. sausio 1 d. pradės funkcionuoti viena bendra programa, į kurią bus perkeliama duomenys. Tai padarys arba naujos įmonės darbuotojai, arba bus perkama paslauga dėl duomenų perkėlimo į vieną sistemą.

Atkreiptinas dėmesys, kad valstybės įmonės valdymas, vykdomų funkcijų ir darbų paskirstymas nepriskirtini darbuotojų darbo, ekonominių, socialinių teisių bei interesų kategorijai, t. y. sritims, kuriose darbuotojus atstovauja profesinės sąjungos. Į Jūsų rašte iškeltus klausimus dėl funkcijų vykdymo, pvz., griežtos atskaitomybės blankų apskaitos užtikrinimas, duomenų perdavimas VMI, kas įvertins miško ruošos ir miškininkystės darbo įkainius ir pan., atsakytina, kad jas vykdys tie, kuriems jos bus priskirtos ir dėl kurių bus sulygta darbo sutartyse.

Pažymėtina, kad pertvarka atitinka Septynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 13 d. nutarimu NR. XIII-82 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, nuostatas ir įgyvendina Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 13 d. nutarimu Nr. 167 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano patvirtinimo“, priemones tiek dėl valstybės įmonių miškų urėdijų konsolidavimo į vieną įmonę ir jų valdymo centralizavimo, tiek dėl regionų stiprinimo ir darbo vietų išsaugojimo.

Pabrėžtina, kad pertvarka prisidės prie regionų plėtros ir socialinės atskirties mažinimo. Bus išsaugoti miškuose dirbantys specialistai, išsaugomos ir sustiprinamos visos girininkijos, padidinti mažiausiai miške uždirbančių specialistų atlyginimai, panaikinti atlyginimų dydžių skirtumai tarp tas pačias funkcijas vykdančių specialistų. VĮ „Lietuvos valstybiniai miškai“ centrą formuojant ne Vilniuje, o kitame regione bus papildomai sukurtos darbo vietos tame regione.

Miškų urėdijos nebus naikinamos, o pertvarkomos į centralizuotai valdomas ne mažiau kaip 25 regioninius valstybės įmonės padalinius – miškų urėdijas. Kadangi girininkija – smulkiausias, bet labai svarbus miškininkavimo vienetas, po pertvarkos išliks esamas girininkijų skaičius su visais šioje grandyje dirbančiais specialistais. Akcentuotina, kad pertvarka iš esmės nepalies tiesiogiai miške dirbančiųjų: girininkų, eigulių, medelynų specialistų ir pan. bei miško darbininkų.

Išsaugant darbo vietas regionuose ir atsižvelgiant į miško darbų regioninę specifiką, naujos įmonės įstatuose regioninio lygmens funkcijos bus deleguotos regioniniams padaliniams (miškų

urėdijoms). Iš deleguotų funkcijų paminėtina: miško darbų rangovų samdymas, regiono lygmens paslaugų ir prekių pirkimai, mažmeninė prekyba apvaliąja mediena, miško sodmenų pardavimas, konsultacinės ir miškų ūkio darbų paslaugos regiono gyventojams ir smulkiesiems ūkio subjektams, įskaitant ir miško savininkus.

Didinant dėmesį gamtotvarkai, ypač gamtiškai ir socialiai jautriose teritorijose, bus daugiau naudojama rankinio (nemašinuoto) darbo, o tai sudarys papildomas galimybes smulkiesiems rangovams regionuose.

Atsižvelgiant į smulkių regionuose veikiančių medienos apdirbimo įmonių (pvz., mažų lentpjūvių) poreikius, bus galima pirkti medieną ir nedideliu kiekiu. VĮ „Lietuvos valstybiniai miškai“ įdiegus vieningą logistikos sistemą, bus sudarytos galimybės pirkėjams atsiimti apvaliąją medieną iš artimiausio miško, nepriklausomai nuo aukciono vykdymo vietos, papildomai įdiegiant medienos perdavimo „pirkėjo sandėlyje“ galimybę.

Taigi, įvykdžius pertvarką ir įsteigus valstybinių miškų valdymo įmonę VĮ „Lietuvos valstybiniai miškai“ kompleksinei miškų ūkio veiklai valstybiniuose miškuose, bus užtikrintas ilgalaikis šalies valstybinių miškų ūkio sektoriaus ekonominis stabilumas ir gyvybingumas – užtikrinta didžiausia finansinė grąža valstybei, sumažinami valdymo kaštai, optimizuojamos didelės apimties strateginės investicijos į miškus, jų infrastruktūrą, miškų ūkio techniką, informacines ir kitas technologijas, eliminuoti ekonominius rodiklius lemiantys gamtinių ir ūkininkavimo sąlygų netolygumai atskirose miškų urėdijose.

Aplinkos viceministras

Martynas Norbutas